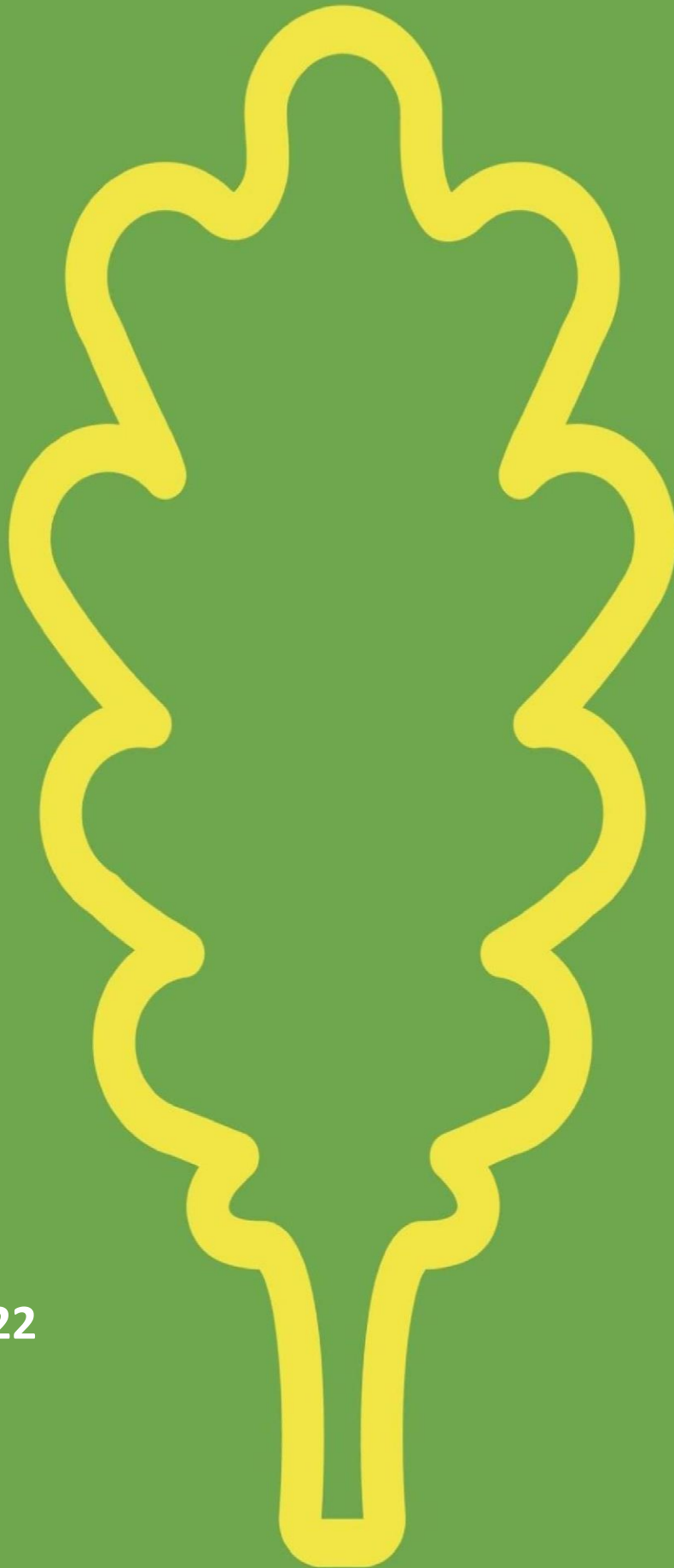

Sociaal Tuinieren

Jaarverslag 2022

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	2
2	Inleiding.....	2
3	Het concept Sociaal Tuinieren.....	3
4	Stichting Sociaal Tuinieren	3
5	Activiteiten uitgevoerd in 2022.....	4
5.1	Sociaal Tuinieren t/m 2022: een succes met uitdagingen.....	4
5.2	Enkele voorbeelden.....	4
6	Evaluatie bereikte resultaten	6
7	Prioriteiten voor 2023.....	7
8	Organisatie	7
9	Financieel jaarverslag.....	7

Voorwoord

Sociaal Tuinieren is een succes, maar we zijn er nog niet. Onze droom is dat in heel Nederland sociaal getuinierd wordt, in elke provincie en in elke gemeente. Sociaal Tuinieren is een aanpak die past in deze tijd van eenzaamheid, klimaatverandering en bestaansonzekerheid. Sociaal tuinieren verbindt het doorbreken van eenzaamheid met het stimuleren van natuur en groen in de stad en verbinden in de wijk via de praktische insteek van samen tuinonderhoud aanpakken. Het brengt contact, verbinding, geluk en een gezonder leven. Iedereen mag en kan met Sociaal Tuinieren aan de slag. Er rust geen patent op deze manier van werken. Je kunt er morgen mee beginnen.

Het concept slaat in Nederland aan. In steeds meer gemeenten willen mensen ermee aan de slag. Het kernteam van de stichting krijgt verzoeken uit het hele land om sociaal tuinieren te helpen uitrollen. Maar dat gaat niet vanzelf en de stichting ziet nog vele uitdagingen. Een daarvan is het zorgdragen na de projectdagen waarin met vrijwilligers tuinen weer leefbaar worden gemaakt hoe het onderhoud voortgaat. En dat tuinontwerp en onderhoud ook ecologisch en duurzaam verantwoord wordt aangepakt. Er is daarom nog veel werk aan de winkel voordat onze droom in Nederland werkelijkheid is geworden.

Op naar een mooie toekomst.

Het bestuur van Stichting Sociaal Tuinieren

Annie Chou

Hans Pijls

Deny de Jong

Inleiding

Tot en met 2022 heeft Sociaal Tuinieren zich ontwikkeld van een project in Amsterdam tot een landelijke beweging in al meer dan 45 gemeenten in Nederland. U leest in dit jaarverslag over de successen en uitdagingen op lokaal niveau en over de ambities van de Stichting Sociaal Tuinieren om nog meer groene aandacht te geven aan kwetsbare mensen en hun leefomgeving. Ook worden de prioriteiten voor 2023 op een rijtje gezet. Aan het eind van dit jaarverslag is ook het financiële verslag opgenomen.

Het concept Sociaal Tuinieren

Sociaal Tuinieren: groene aandacht voor kwetsbare mensen en hun leefomgeving

Met Sociaal Tuinieren doorbreken we het isolement van kwetsbare mensen en zorgen we voor meer groen in de wijk. Vrijwilligers onderhouden en knappen verwaarloosde tuinen op van ouderen en anderen die dat zelf niet kunnen, door gezondheidsproblemen, gebrek aan financiële middelen of een klein sociaal netwerk.

Sociaal Tuinieren start met een feestelijke projectdag. Onder deskundige begeleiding van een ecologisch tuinontwerper, pakt een groep lokale vrijwilligers de tuin grondig aan. Er wordt gewied en gesnoeid en er worden zoveel mogelijk tegels verwijderd. Vervolgens wordt er onderhoudsarm en diervriendelijk groen aangeplant.

Na de make-over helpen vrijwilligers uit de buurt met het structurele onderhoud van de tuinen. Zo zorgen we voor ontmoeting en voor meer groen en biodiversiteit in de wijk. Dit heeft een positief effect op het welzijn en de gezondheid van mensen, op de leefbaarheid in de wijk en op het klimaat.

Sociaal Tuinieren onderscheidt zich van andere sociale groeninitiatieven omdat het gericht is op het enorme vergroeningspotentieel van privétuintjes, meer dan 50% van Nederlandse tuinen is betegeld. Sociaal Tuinieren betreft bovendien de meest kwetsbare mensen in onze samenleving bij de vergroeningsopgave.

Sociaal Tuinieren wordt uitgevoerd met een netwerk van partners zoals vrijwilligersorganisaties, woningcorporaties, gemeenten en lokale hoveniers. Tot nu toe zijn vestigingen van Stichting Present, een makelaar in vrijwilligerswerk door heel Nederland, de trekker van lokale Sociaal Tuinierenprojecten. De landelijke Stichting Sociaal Tuinieren ondersteunt lokale partijen bij het uitvoeren van Sociaal Tuinieren.

Sociaal Tuinieren is een actuele en effectieve manier om kwetsbare mensen te ondersteunen, de leefomgeving te vergroenen en prachtige ontmoetingen te bewerkstelligen. Door de vergrijzing en andere maatschappelijke uitdagingen is er steeds meer behoefte aan informele hulp en ondersteuning. Ook de klimaatcrisis vraagt om actie. Sociaal Tuinieren biedt een antwoord op beide uitdagingen.

Stichting Sociaal Tuinieren

Sociaal Tuinieren wordt sinds 2011 succesvol uitgevoerd in Amsterdam. Het initiatief is ontwikkeld door de Nederlandse Tuinenstichting en Present Amsterdam. Andere vestigingen van Present werden geïnspireerd en wilden ook Sociaal Tuinieren opzetten. Met steun van het Apostolisch Genootschap (ApGen) en andere fondsen is Sociaal Tuinieren sinds 2020 landelijk uitgerold. In

samenwerking met Present Nederland hebben Present-locaties in heel Nederland Sociaal Tuinieren-projecten opgezet, samen met partnerorganisaties zoals woningcorporaties, gemeenten en lokale hoveniers.

De Stichting Sociaal Tuinieren werd opgericht om lokale partijen te ondersteunen bij het succesvol uitvoeren van Sociaal Tuinieren en het verbeteren van de methodiek. Een klein landelijk kernteam van zzp-ers biedt advies en kennisdeling op het gebied van het opzetten van projecten, ecologisch tuinieren, netwerkopbouw en fondsenwerving. Daarnaast verzorgt het kernteam landelijke publiciteit voor Sociaal Tuinieren en maakt het de maatschappelijke impact zichtbaar. Het bestuur van de Stichting Sociaal Tuinieren is eindverantwoordelijk voor de activiteiten voor het uitvoerende team en onderhoudt relaties met financiers en organisaties waarmee samen wordt gewerkt.

Activiteiten uitgevoerd in 2022

Sociaal Tuinieren t/m 2022: een succes met uitdagingen

Lokale vestigingen van Present zijn enthousiast om mee te doen aan Sociaal Tuinieren. Ze zijn zelfstandig en vindingrijk en boeken mooie resultaten, vooral in het organiseren van projectdagen met groepen vrijwilligers die meerdere tuinen een make-over geven. Op deze dagen ontstaan er prachtige contacten tussen mensen die elkaar anders nooit zouden ontmoeten.

Sociaal Tuinieren is een succes. Het lukt vaak om projectfinanciering te krijgen en samenwerkingspartners te vinden zoals woningcorporaties, gemeenten en tuincentra. Er is veel enthousiasme voor het initiatief. De ondersteuning vanuit de Stichting Sociaal Tuinieren is daarbij onmisbaar, vooral voor zaken als het schrijven van een projectplan, kennisontwikkeling en -deling, netwerkversterking en op het gebied van tuinontwerp en groenonderhoud. Eind 2022 waren er 34 locaties van Stichting Present actief met Sociaal Tuinieren. De landelijke Stichting Sociaal Tuinieren ondersteunt deze locaties met advies over de uitvoering van het concept, met projectplannen en fondsaanvragen. Voor nieuwe initiatieven is er ook een klein budget voor de start beschikbaar. Ondanks anderhalf jaar coronabeperkingen werden er tussen 2020 en 2022 meer dan 750 tuinen opgeknapt door ongeveer 2500 vrijwilligers.

Enkele voorbeelden

Stevenfenne Enschede

In de week van Burendag organiseerde stichting Present Enschede een meerdaags tuinenfestival in Stevenfenne, samen met partners SVEN Inluzio en stichting Surplus. In drie dagen hebben zo'n 75 vrijwilligers 13 tuinen opgeknapt naar duurzame, onderhouds- en eco-vriendelijke tuinen. Ook de jongeren van Zone.College en Het Stedelijk Diekman en de kinderen van CBS de Koning hielpen mee met uitgraven, bemesten en het opnieuw aanplanten van groen. Er was ontmoeting, plezier en de tuinen zijn prachtig geworden. Het onderhoud wordt door de buurtbewoners zelf gedaan, met gereedschappen uit de gereedschapskast die op het schoolplein van CBS de Koning zijn gemaakt. Financiële ondersteuning kwam vanuit het Oranjefonds, Provincie Overijssel en Wijkraad Stadsveld.

Groene aandacht voor Zuilen Utrecht

Twee keer per jaar knappen we in Utrecht, in de wijk Zuilen, tuintjes op van mensen die dat zelf niet (meer) kunnen en ook niet het geld of netwerk hebben om het te laten doen.

Sociaal Tuinieren Utrecht wordt georganiseerd door Kracht van Zuilen, Burennetwerk Zuilen, Present Utrecht en Zuilen Samen Sterk.

10-03-2022 00:00

SCHOLIEREN GAAN SOCIAAL TUINIEREN!

Stichting Present Terneuzen

15 december 2020 · 🌐

Pilot Sociaal tuinieren

Bij Sociaal tuinieren worden tuintjes mooi en duurzaam opgeknapt. Deze tuinen van kwetsbare mensen die het tuinonderhoud zelf niet (meer) kunnen, worden na de 'make over' bijgehouden door vrijwilligers.

Door de samenwerking tussen [Gemeente Terneuzen](#), [Woongoed Zeeuws-Vlaanderen](#), [Clavis](#), [Hoveniersbedrijf Slabbekoorn](#) en de vrijwilligers van Present kon er dit najaar een pilot opgezet worden.

Evaluatie bereikte resultaten

We constateerden in 2022 een flinke toename van de belangstelling voor Sociaal Tuinieren in het land. De behoefte aan ondersteuning vanuit lokale Present-vestigingen is gestegen. Er is weer meer voorlichting gegeven aan lokale initiatieven over de opzet en ontwikkeling van Sociaal Tuinieren en de aanpak van een projectdag. Ondanks de toename van verzoeken voor begeleiding door de stichting Sociaal Tuinieren heeft de stichting besloten om vooral in te gaan zetten op het versterken van bestaande initiatieven en de groei van initiatieven op korte termijn (nog) niet fors te gaan vergroten. Daarom kiezen we ervoor de komende tijd de bestaande initiatieven sterker te maken en de methodiek door te ontwikkelen. Het stimuleren van sociale cohesie in buurten, zodat burens en

vrijwilligers de tuinen blijvend onderhouden, bleek namelijk onze grootste uitdaging. Dit essentiële onderdeel van de Sociaal Tuinierenmethodiek ligt te ver af van het aanbodgericht organiseren van eenmalig vrijwilligerswerk, de kernactiviteit van Stichting Present. In de praktijk blijkt het moeilijk om burens of individuele vrijwilligers te betrekken bij het onderhoud van tuinen. Ook ontbreekt het aan kennis over (ecologisch) tuinieren. Hierdoor is de impact op het doorbreken van sociaal isolement en het vergroenen van de leefomgeving minder groot dan we willen.

Door de vele successen en belangstelling voor het concept is het echter duidelijk dat we verder moeten werken aan het aanjagen en ontwikkelen van Sociaal Tuinieren in Nederland.

Prioriteiten voor 2023

1. Versterken van de kwaliteit van de uitvoering van Sociaal Tuinieren, met extra aandacht voor het borgen van duurzaam tuinonderhoud;
2. Kennisdelen via online bijpraatsessies met lokale vestigingen en via een beschermde omgeving op de website. Over ecologisch tuinontwerp- en onderhoud, projectplannen maken, fondsenwerving, samenwerking met lokale partners
3. Nieuwe lokale initiatieven Sociaal Tuinieren verder helpen en adviseren. Nieuwe vestigingen krijgen een welkomstpakket methodiekbeschrijving en ondersteunende producten en indien nodig een startbudget
4. Uitwerking van de aanpak van zgn. maatwerktrajecten waarin met andere partners intensief toegewerkt wordt naar duurzame inbedding van Sociaal Tuinieren in de lokale gemeenschap in een gemeente
5. Externe communicatie versterken via website, nieuwsbrieven en sociale media
6. Versterking van de interne organisatie en bestuur en toezicht door de aanstelling van een directeur en een Raad van Toezicht

Organisatie

Ook de kleine Stichting Sociaal Tuinieren kende groeistuipen en strubbelingen ondanks de brede waardering die we kregen. De ontwikkeling van de methode en de organisatie stakte na het vertrek van de bedenker van Sociaal Tuinieren in 2021. In 2022 kwam de ondersteuning van de vestigingen van Present korte tijd stil te liggen na de uitval van een kernteamlid. Maar het team werd versterkt met nieuwe mensen en was in de tweede helft van het jaar op volle kracht beschikbaar. Tegelijk werd eind 2022 besloten om een directeur aan te stellen en een Raad van Toezicht te creëren. Aanpassing van de statuten en interne afspraken zullen in 2023 zijn beslag krijgen.

Het bestuur van de stichting Sociaal Tuinieren bestond uit: Annie Chou, Hans Pijls en Deny de Jong. Het kernteam werd gevormd door Robertien Aberson, Mireille Voorendt en Elmy Everaert.

Financieel jaarverslag

De financiële administratie van de stichting werd door Present Nederland gedaan. De resultaten van Sociaal Tuinieren zijn dan ook verwerkt in de door de accountant goedgekeurde jaarrekening 2022 van Stichting Present Nederland. De tabel hieronder geeft een nadere specificatie van de baten en lasten in 2022.

Baten en lasten Sociaal Tuinieren 2022

Baten/inkomsten	
Donatie Apostolisch Genootschap	€ 56.355,00
Giften	€ 220,00
Totaal	€ 56.575,00

Lasten/uitgaven	
Overhead, bedrijfsvoering en afstemming	€ 20.505,73
Ondersteuning lokale stichtingen	€ 10.901,40
Verbetering methodiek en hulpmiddelen	€ 301,50
PR en communicatie	€ 1.303,80
Totaal	€ 33.012,43

Saldo € **23.562,57**

Het saldo is als gereserveerde subsidie opgenomen op de balans van Present om in te zetten voor de activiteiten van de stichting in 2023.

Stichting Sociaal Tuinieren

www.sociaaltuinieren.nl

Informatie elmy@sociaaltuinieren.nl

Telefoon 06 19597797

KvK 83919422

Bankrekening NL61 TRIO 0320 6696 88

